

PROTOKOL

Bayındırlık Bakanlığı Yapı ve İmâr işleri Reisliği ile Elektrik Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odasından teşekkül etmiş bulunan Odalar Grubu, Reisliğin 1963 Yılında çıkaracağı Proje taahhüdü işlerinin, Elektrik Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Makina Mühendisliği ve Mimarlık olarak dört ihtisas bölümünü birleştirmiş «Mimarlık ve Mühendislik Takımları»

1 — Takımların teşekkül tarzları şöyle olacaktır :

a) Takımı teşkil eden ihtisas bölümü elemanları, kendilerini kayıtlı oldukları Odalara serbest büro olarak tescil ettireceklerdir. Her serbest büronun kapasitesi, ihtisas konulan ile iş durumları tescil kartlarına Odalarca işlenecektir.

b) Ancak ilgili dört Oda tarafından tescil edilmiş kuruluşlar Yapı ve İmar İşleri Reisliğince «Mimarlık, Mühendislik Takımı» olarak kabul edilecektir.

c) Takımları teşekkül ettirecek ortamı en kısa zamanda yaratmayı Odalar grubu tekeffül etmektedir.

2 — İşlerin dağıtımında şu esaslar yürütülecektir :

a) Odalarca tescilli takımlar dağıtımda tercih edilecektir. Bu takım isimleri 25 adedi bulduktan sonra işler yalnızca takımlar arasında dağıtılmaya başlanacaktır.

b) Eksiltmelere üç takımdan fazlasının işi rak etmemesi sağlanacaktır.

c) İş dağıtımında, takımların, kapasiteleri, ihtisas konuları ve ellerinde bulunan iş durumu' dikkate alınacaktır. Kapasitesi dolmuş bir takımdan, kayıtlı öbür takımların hepsine iş dağıtılmadan, yeni teklif alınmayacaktır Kapasiteyi tayin edecek düzenin kurulması Bakanlığa aittir.

d) Çeşitli şehirlerde bulunan takımlara teklif isteme konusunda eşit hak tanınacaktır

e) Bakanlığın takımlarla imzahyacağı sözleşmelerde, her ihtisas bölümünün yapacakları işler, bu işlerin tamamlanacağı müddetler ve bu işler için alınacak ücretler ayrı olarak belirtilecek, sözleşmede -her ihtisas bölümünün ismi bulunacak ve ihtisas bölümleri arasında hak edişleri ölçüsünde «Temlik» hakkı kabul edilecektir.

f) Mahdut veya Genel Müsabaka yolu ile ve rilecek işlere katılarak kazanan mimardan, muka-

vele sırasındaki tescilli bir takımı kurması isteneceği, ya da tescilli takımı varsa mukavelenin o takım ile yapılacağı hususları müsabaka şartnamelerinde belirtilecektir.

g) İlgili Odalar takım isimlerinde her an artırma ve eksiltme yapmak hakkına sahiptirler, ancak tescilini sildikleri takımların tescillerinin silinmesi sebebinin Yapı ve İmar İşleri Reisliğine bilgi olarak yollayacaklardır.

3 — Mukavelelerde yer alacak ücretler tesbit edilirken şu şartlara riayet edilecektir :

a) Mukaveledeki ücretler kesinleşmiş (1/100) avan projelerin (m²) sine göre tam şeklini alacaktır

b) Yapılan türlerine göre (m²) maliyetleri ile her ihtisas bölümüne ayrılacak % leri, riyaset ve Odalar Grubunca müştereken tespit edilecektir. Bu tesbit edilen rakamlar «Bayındırlık Kuruluna» sevk edilerek, bütün Bakanlıkça tatbik edilecek esaslar olarak kabulüne çalışılacaktır. • Bayındırlık Kurulunun vereceği nihaî karara uyulacaktır.

4 — Takımların hazırlıyacakları projelerin Yapı ve İmar işleri Reisliğince kontrolünde şu hususlar aranacaktır:

a) Bir safhada tasdik edilmiş bulunan prensipler ondan sonraki safhada her iki tarafıda bağlar, Proje Müellifi değiştirmek zorunda kalacağı her prensip için kontrollük makamının yeniden tasvibini almak zorundadır.

b) Kontrollük makamının yapmak istediği tadilatı müellif uygun görmezse durumu Yapı ve İmar İşleri Reisliğine Zata Mahsus bir yazı ile bildirir. Bu yazılı bildiriye rağmen tadilatta ısrar edilirse yapılacak tadilattan doğacak her türlü zorumluluk kontrollük makamına ait olacaktır.

c) Kontrollük makamının talep ettiği eksik değişiklikler üç gün içinde müellifçe tamamlandıği takdirde red sebebi olmayacaktır.

d) Projenin sorumlusu proje müellifleri olduğuna göre, Yapı ve İmar işleri Reisliğince 1/100 avan projeden ilerideki safhalarda yapılacak bütün kontroller, kantite, mertebe, bir önceki safhada tasdik edilmiş esaslara uygunluk yönünden olacaktır.

e) Proje hazırlanmasının her safhasında yapılacak işin adedi bir önceki devrenin tasdiki sırasında imzalanacak bir protokolla tesbit olunacaktır.

Ancak Yapı ve İmar işleri Reisliği bu protokollarda unutulmuş «İnşaatın yürütülmesine esas noktaların» halledilmesini ve çizilmesini her an isteyebilir. Her safha sonunda yukarıda belirtilen diğer esaslar dahilinde, Protokolda belirtilen sayıda

işin yapılıp yapılmadığının kontrolü ile yetinilecektir.

f) Yapı ve İmar İşleri, çeşitli ölçüdeki projelerde kullanılacak çizim tarzlarını tespit ve ilân edecektir.

Bayındırlık Bakanlığı
Yapı ve İmar İşleri Reisi

Abidin Daver Kıymaz
İmza

Elektrik Müh. Odası
Başkanı

Necet Tanay
İmza

İnşaat Müh. Odası
Başkanı

Ali Terzibaşoğlu
İmza

Makina Müh. Odası
Başkanı

Orhan Işık
İmza

Mimarlar Odası
Başkanı

Orhan Alsaç
İmza

OLAYLAR - HABERLER - YANKILAR

GERİLİM STANDARDİZASYONU İÇİN İLK ADIM:

Şimdiye kadar memleketimizde tesis edilmiş elektrik enerjisi tesislerinin gerilim kademeleri bakımından tam bir başboşluk içinde olduğu herkesçe bilinmektedir. Bu durumun meydana getirdiği çeşitli mahzurları ortadan kaldırmak için bir şeyler yapmak gerektiği yine herkesçe kabul edilmektedir. Fakat biz bu çalışmanın Türk Standardları Enstitüsünce yapılacağını tahmin etmekteydik. Sanayi Bakanlığı Enerji Dairesi bundan sonra tesis edilecek tesislerde kullanılacak gerilim kademelerini tesbit ederek bu konuda ilk adımı atmıştır. Enerji dairesi ve ilgili müessese temsilcilerinin 21//2/1963 tarihli bir protokolü ile «tanzim edilecek enerji nakil ve dağıtım şebekeleri projelerinde, esas olarak kullanılacak yüksek gerilim kademelerinin aşağıda yazılı değerlerde olması uygun görülmüştür :

Nominal Gerilim	En yüksek sistem gerilimi
15 Kv	17,5 Kv
30 Kv	36 Kv
150 Kv	170 Kv

Bu kademeler dışındaki gerilimlerin kullanılması iktisadi ve teknik sebepler bildirilmek şartıyla Sanayi Bakanlığının müsadeseine bağlanmıştır

Ayrıca mevcut sistemlerin tevsi halinde ortaya çıkacak özel durumlar için de hal tarzlarını-gösteren tarifler eklenmiştir.

Atılan adım aslında müsbet olmakla beraber, burada bir noktaya işaret etmeden geçmiyeceğiz. Bu protokol sadece ilgili müesseselere dağıtılmış olup, bu protokolün varlığından haberdar olmayan mühendisi ne dereceye kadar bağlar. Bu protokola aykırı bir proje, tanzim edildiğinde projeyi Sanayi Bakanlığı tasdik etmezse protokoldan haberdar olmayan mühendisin bu işte ne suçu vardır? Bu gibi durumları önlemek için protokol hükümlerinin hukukî bir hüviyete bağlanması gerektiğinin burada işaret etmek isteriz.

Haberlerin mecmuamızda yayınlaması bütün mühendislerin bilgi sahibi olacağı kabul ve iddia edilebilir. Ancak protokolü yayımlayanların derhal tesbit edebilecekleri bir husus şudur ki burada verilen bilgiler özet mahiyetindedir ve teferruata inmemektedir. Kaldı ki çeşitli sebeplerle mecmuayı almayan mühendisler olduğu gibi, adresine gelen mecmuayı hiç okumayanlar da mevcut bulunmaktadır.

Önemli bir diğer 'nokta da kararın beş yıllık kalkınma plânına yapacağı tesirdir. Bilindiği üzere beş yıllık kalkınma plânı 1967 yılına kadar ya-